

До СА „Д. А. Ценов“
Катедра „Финанси и кредит“

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Андрей Боянов Захариев от СА „Д. А. Ценов“

Научна специалност на рецензента:

„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Позиция:

Член на научно жури по процедура на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за защита на образователна и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Рецензиран автор на докторат:

Докторант Гергана Костадинова Костова (с докт. № D010214128)

Наименование на дисертационния труд:

„Финансово управление на обществените поръчки в българските общини“

Звено, където докторанта е зачислен:

Катедра „Финанси и кредит“ и факултет „Финанси“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Научен ръководител на докторанта:

Проф. д-р Андрей Захариев, катедра „Финанси и кредит“ към факултет „Финанси“ при СА „Д.А.Ценов“ – Свищов

Основание за написване на становището:

Решение на научното жури от проведено първо заседание, съгл. Заповед № 925/02.10.2017 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

I. Общо представяне на дисертационния труд

Настоящото становище е изготвено съобразно приложима в СА „Д. А. Ценов“ структура (примерна) на становище за придобиване на ОНС „Доктор“. То съответства на нормативните изисквания на Закона за развитието на академичния състав в РБългария, Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в РБългария и ППЗРАС в СА „Д.А. Ценов“. Дисертационният труд е в обем от 252 стандартни страници и се състои от съдържание, увод, три глави, заключение, библиография – 86 източници. В основния текст са включени 11 таблици и 40 фигури.

За обект на дисертационния труд се определят *обществените поръчки, осъществявани от българските общини, като страни по ЗОП.*

Предмет на изследването са финансовите аспекти в процеса на обществените поръчки, осъществявани от органите на местно самоуправление.

Изследователска **теза** се формулира, както следва: *законодателните*

пропуски, допусканияте нарушения и многобройните обжалвания по съдебен ред при обществените поръчки, обявявани от българските общини са предпоставка за неефективно изразходване на общински и европейски средства, което налага анализ, развитие и усъвършенстване процедурите по възлагане, с оглед максимална защита на финансовите интереси на общините, като възложители по ЗОП.

На основа на така дефинираните обект, предмет и теза дисертационният труд има за **цел** чрез анализ на законодателните пропуски, допускания нарушения и фактология при обжалвания по съдебен ред при обществените поръчки на органите на местно самоуправление, да се предложат мерки за усъвършенстване процеса на управление на обществените поръчки, провеждани от българските общини, което да спомогне за ефективното изразходване на общински и европейски средства, при постигане на най-добро отношение „цена/качество” и защита финансовите интереси на общините като възложител по ЗОП.

В логично допълнение към заявените цел, обект, предмет и теза, са изведени **задачи** и развита релевантна **структура** на дисертацията, както следва:

- анализ на състоянието и развитието на пазара на обществени поръчки в България;
- анализ на видовете обществени поръчки и процедури, провеждани в различните групи български общини;
- дефиниране на основните проблеми и нарушения в областта на обществените поръчки в българските общини;
- дефиниране на пропуските в законодателството, позволяващи поставянето на субективни критерии за избор на изпълнител и неефективно изразходване на публични средства;
- приложение на фирмените методи за оценка на инвестиционни проекти в публичния сектор при осъществяване на обществени поръчки.
- изготвяне на универсална методология за избор на изпълнител на обществени поръчки.

В разработката са използвани **методите** на сравнителния анализ, индукцията и дедукцията, анализът и синтезът, статистически методи и др.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Актуалността на избраната тема се обуславя от факта, че всяка година над 9 % от БВП на България и над 25 % от държавните приходи се изразходват посредством осъществяването на обществени поръчки. На територията на ЕС над 200 000 възложители изразходват 14 % от БВП за реализацията на обществени поръчки.

Авторът ползва компетентен и професионален **език** за формулировка

на научните си виждания. Обемът на дисертацията покрива и превишава стандарта за подобно научно изследване. Категорично са спазени правилата на *научната етика*. Авторът демонстрира познания за представителен обем източници, отговарящи на профила на изследването.

Изложението на дисертанта се характеризира с прецизност, аргументираност, фокусираност и използване на добър *научен стил*.

Разработката в свои основни компоненти е представена пред научната общност чрез 5 публикации на докт. Гергана Костова (две статии и три научни доклада) и 3 участия в представителни научни форуми.

Представеният *автореферат* отговаря на всички изисквания и съдържа в синтезиран вид изложението на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд

Заявените научни приноси оценявам положително. Чрез настоящето становище потвърждавам посочените в документацията по процедурата (чрез съответна справка) формулировка на приносите, резултатите и постиженията, както следва:

Първо. Вследствие на обстойно разглеждане нормативните документи в областта на обществените поръчки от 1997 до 2016 година се идентифицират основните промени, настъпили в законодателството, и се очертават необходимите промени в бъдеще за премахване на субективизма при избор на изпълнител на обществена поръчка, водещ до нарушения на финансовите интереси на общините, като възложител. На база на анализа на системата, процедурите и пазара на обществените поръчки в България се извежда и дефинира същността на процеса на осъществяване на обществени поръчки в неговия процесуален и институционален аспект.

Второ. На база на анализ на публични данни за обществените поръчки, провеждани от българските общини, се извежда групировка и идентифицира структурна специфика на основните видове разходи, бюджетирани чрез обществени поръчки, насочени за задоволяване на потребностите на местното население съобразно критерия големина на общини - възложители.

Трето. Чрез емпирико-приложен анализ на процедурите за обществени поръчки, провеждани в българските общини, са разкрити и обобщени ключови основни грешки, пропуски и криминални нарушения, които могат да бъдат допускани на всеки един етап от осъществяване на дадена обществена поръчка по реда на ЗОП.

Четвърто. На база на анализа на обществени поръчки, финансирани със средства от ЕС, са очертани основните етапи на осъществяване на процеса, както и рисковете пред неговото финализиране, грешките, пропуските и нарушенията, които водят след себе си до спиране на изплащаните средства към общината по съответната програма и ерозират нейната финансова стабилност.

Пето. Дефинирани са основни мерки за борба с корупцията, вследствие на която се нарушават основните принципи, заложиени в ЗОП. Обосновава се и предлага методика за избор на изпълнител на обществена поръчка, в сферата на доставките, услугите и строителството, която да бъде прилагана като методика на национално ниво, с оглед премахване на субективния елемент при избор на изпълнител, което се идентифицира като основна причина за непостигане на най-доброто съотношение между цена и качество при доставката на публични блага и съответно създава среда за неефективно изразходване средствата от местните бюджети.

IV. Въпроси по дисертационния труд

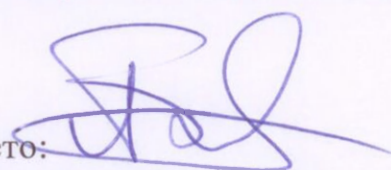
1) Трябва ли да се повишава паралелно минималния праг за обществени поръчки с оглед процесите на икономически растеж в страната и превишаване през 2017 г. на „психологическата“ стойност от 100 млрд. БВП?

V. Обобщено заключение и становище

На база изложеното по-горе относно качествата на представения дисертационен труд считам, че са изпълнени изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, относно получаването на образователна и научна степен „Доктор“.

Като член на научното жури, формирам категорична **положителна оценка** за дисертационния труд на тема „*Финансово управление на обществените поръчки в българските общини*“, като предлагам, с пълна убежденост, научното жури да присъди на докт. Гергана Костадинова Костова образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „*Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка*“ (финанси).

12.11.2017 г.
Гр. Свищов

Изготвил становището:
(Проф. д-р Андрей Захариев)